

Tuhbi dxihxtsi nin bia'han loh ra' bwiinn Hebreu ra'

Dxiohs guñi' pur Llii'n Ñi'h

¹ La'n dxyih galohpii'yi ra' ziahan guhca dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs loh ra' xtitalliudo' ra' nu'h, nee ziahan za guñi' Ñi'h pur guehtu daada ra' nin baca'h xchi'dxyi Ñi'h,

² per nnah la'n dxyih ra' rii' guñi' Dxiohs loh nu'h pur Llii'n Ñi'h nee basia'hannee Ñi'h garaatii' nin nuu guidxyiyuh la'h Llii'n Ñi'h laasii pur Llii'n Ñi'h bwi'hnncha'yi Ñi'h garaatii'.

³ Ni'chin Llii'n Dxiohs naa la'gahca lla'ñih nin naa Dxiohs nee naa pa'hcaa Ñi'h ziga gahca naa Xtaada Dxiohs Ñi'h, nee cun xquelrnabwa' Ñi'h naa dzi'tsi garaa ni'chi si gurihxchih, ya chin guyaloh basiaa Ñi'h la'h nu'h loh duhlda, guzohba Ñi'h xlahdu derehchu Xtaada Ñi'h.

Lasahca ru Llii'n Dxiohs loh ra' xaanjla Ñi'h

⁴ Bwi'hnn lasahca ru Dxiohs la'h Llii'n Ñi'h loh ra' aanjla ra', laasii Llii'n gahca Ñi'h dzi'baloh loh ra' aanjla pur ziroo' ru guelrnabwa' nin nahpa Ñi'h nnah cun neezaa dzi'n nin nahpa Ñi'h,

⁵ laasii la'h Dxiohs nin tuhbi dxyih ayi guñi' Ñi'h loh nin tuhbi xaanjla Ñi'h ñahbi Ñi'h:

Yi'h naa lu'h Llii'nahn; nnadxyih guliin yi'h tin guinabwa' lu'h.

Nin ayi za guñi' Ñi'h loh tuhbi xaanjla Ñi'h:

Na'h gaca'hn Xtaada lu'h, nee yi'h gaca lu'h
Llii'nahn.

⁶ Per dxyih nin guxe'hla Ñi'h Llii'n galoh Ñi'h loh
guidxyiyuh rahbi Ñi'h:

Garaa ra' xaanjla'hn gulgazu'nllihbi nez loh
Llii'nahn.

⁷ Ya chin baze'ta Dxiohs xaanjla ra' Ñi'h rahbi
Ñi'h:

Ruhnn Ñi'h xaanjla Ñi'h ziga bwhi, ya xmooza Ñi'h
ruhnn Ñi'h ziga bwehla.

⁸ Per chin baze'ta Ñi'h Llii'n Ñi'h rahbi Ñi'h:
Yi'h naa lu'h Dxiohs, nee ayi chuu dxyih cha'loh
xquelrnabwa' lu'h,
nee zinabwa' xnehza za lu'h.

⁹ Ruca'h sto' lu'h guunn lu'h dzi'n za'ca ya
rdxyi'chi lu'h gallee nin naa dxaaba ra',
ni'chin la'h Dxiohs, Xchiohs lu'h, basiahxi ru Ñi'h
la'n lasto' lu'h mahzi ru que la'h ra' lasaa'
ra' lu'h.

¹⁰ Rñi' za Ñi'h squii':
Yi'h Daada, chin guzo'balohyi bwi'hnncha'yi
lu'h garaatii' ra', bwi'hnncha'yi lu'h
guidxyiyuh,
yi'h gahca za bwi'hnncha'yi lu'h dxibaa'.

¹¹ La'h ra'n ziñichiloh ra'n per yi'h ba nuu nabahan
lu'h para tu'pazi,

ya garaa ra' nin nuu guidxyiyuh ziuhlla ra'n ziga
riuhlla lahdx;

¹² zutu'bi ra' lu'hn ziga rdu'bi tuhbi lahdxi per yi'h
ayi guidxa'h ziga naa lu'h ya xihza ra' lu'h
ayi chuutii' dxyih nin gazaa' ra'n.

¹³ Nee ¿cuucalla rahbi Dxiohs loh tuhbi xaanjla
Ñi'h squii'?:

Guzohba xlahdu derehchu'hn tin guinabwa' lu'h
hasta guiga'ha loh dxyihyi nin gutsiiga ra'n
bwiinn ra' nin rdxyi'chinee yi'h loh lu'h,

¹⁴ laasii la'h ra' aanjla ra', spíritu si naa ra' ba loh
xtsi'n Dxiohs tin zi'chi gacanee ra' ba la'h ra' bwi-
inn nin guica'ha guel nabahan nin ayi ñichilohtii'.

2

*Ayi chyu gusaa'n dxyi'dxyi nin guta'h la'h nu'h
loh duhlda*

¹ Ni'chin nnah chuu nu'h cha'zi nu'h xchi'dxyi
Dxiohs nin ba bihn dxiahga nu'h, tin ayi nnagah
gachiria'caa nu'h loh xneziuh Dxiohs,

² laasii la'h tu ba naann tu nahpa guzohba
dxyi'dxyi nin guñi' ra' xaanjla Dxiohs la'n dxyih
galoh ra', ya bwiinn ra' nin guyuu' xtuhlda
ñi'h pur ayi bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi chi
bati'dxi Dxiohs la'h ra' ba loh guelrza'cazii duxa.

³ Yannah, ¿xa gaca ta'h nu'h loh xquel rza'cazii
Dxiohs sidela la'h nu'h gasaa'n nu'h dxyi'dxyi
nin lasahca ru nin guta'h la'h nu'h loh duhlda?
Laasii la'h gahca Daada Jesucristu basia'hannee
dxyi'dxyi chi la'h ra' xpwiinn Ñi'h, chi'chiyi
baluu'yi ra' ba dxyi'dxyi chi la'h nu'h,

⁴ pwihsı Dxiohs baluu'yi la'h nu'h guchii pa'ca
dxyi'dxyi ra' chi laasii bwi'hnn Ñi'h sehn ra'
neezaa ziahan dzi'n roo ra' nin badxyigaa' duxa
loh ra' bwiinn ra', neezaa ziahan ra' dzi'n za'ca
bwi'hnn Ñi'h, ya badi'hi za Ñi'h Spíritu Saantu
xteenn Ñi'h la'h ra' nin gwachiisto' xchi'dxyi Ñi'h
tin guunn ra' tuhbigah ra' nu'h guriin-guriin dzi'n
nin xclaa'dzi Dxiohs guidi'hnn nu'h.

Jesucristu naa nin guta'h la'h nu'h loh duhlda

⁵ Dxiohs ayi badi'hi Ñi'h guelrnabwa' la'h ra' xaanjla Ñi'h ziga ñinabwa' ra' ba loh guidxyiyuh cuubi nin dxuugaze'ta nu'h nnah.

⁶ Guyuu' tuhbi bwiinn nin baca'h xchi'dxyi Dxiohs loh dxihtsi hasta rñi' squii':

¿Chyu naa tuhbi ndxi'hw, tin dxiagannasto' lu'h la'h ba?

O ¿chyu naa bwiinn guidxyiyuh tin guza'sto' lu'h la'h ra' ba?

⁷ Nagaaba dxyih si gulliaa'yi'hn bwi'hnn lasahca ra' lu'h ba loh aanjla ra',

chi'chi babia'garii badi'hi lu'h guel rnabwa' cun guel lasahca la'h ra' ba tin guinabwa' ra' ba loh garaatii' ra' nin bwi'hnncha'yi lu'h.

⁸ Badi'hi lu'h guelrnabwa' la'h ra' ba tin guinabwa' ra' ba garaatii' nin nuu loh guidxyiyuh.

Nee guchii basia'hannee Dxiohs garaatii' nin nuu loh guidxyiyuh la'h ra' bwiinn tin guinabwa' ra' ban, per rachidia'ha nu'h gue'du guinabwa' ra' bwiinn garaatii' nicala ba badzii'ba Dxiohsan loh naa ra' ba,

⁹ per rachidia'ha nu'h loh Jesucristu, nin bwi'hnn Dxiohs gulliaa' ru guhca lasahca Ñi'h loh ra' xaanjla Dxiohs chin guyuu' Ñi'h loh guidxyiyuh paaldaa si dxyih. Chin batuhlla Jesucristu xtsi'n Ñi'h loh guidxyiyuh, badi'hi za Dxiohs lla'ñih la'h Ñi'h cun bwi'hnn lasahca Dxiohs lah Ñi'h, ya pur ruca'hsto' Dxiohs la'h nu'h ni'chin basaa'n Ñi'h bati'dxiloh Llii'n Ñi'h guelrsa'cazi duxa nee guhchi Ñi'h pur la'h nu'h.

10 Dxiohs bwi'hnncha'yí garaatii' ra' nin nuu loh guidxyiyuh cun rnabwa' za Ñi'h garaatii', ya la'h Dxiohs xclaa'dzi Ñi'h chenee Ñi'h ziahan llii'n Ñi'h llaa'ndxibaa', ni'chin guxe'hla Ñi'h Llili'n pa'caa Ñi'h tin billi'hi llarihn Ñi'h nin guta'h la'h ra' bwiinn loh duhlda chin batii'dxiloh Ñi'h guelrza'cazii loh cruhzi,

11 laasii Jesucristu nin ruhnn rbahan bwiinn loh guelnabahan naya, neezaa bwiinn ra' chi tuhsí Dxiohs naa Xtaada ra' ba; ni'chin nin ayi ratuhyi loh Llili'n Dxiohs rñi' Ñi'h loh ra' ba ziga bwihtsi Ñi'h la'h ra' ba.

12 Ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs squii' guñi' Dxiohs:

Zulu'yi'hn la'h bwihtsi ra'n xa naa lu'h,
nee zuhnn lasahca zahn lah lu'h loh ra' ba nee
zu'ldezahn himnu ra' nez hasta gadiaa'ha
ra' ba.

13 Rahbi za Ñi'h:
Zibwe'za'hn gacanee Dxiohs na'h.

Nee stuhbi lahta rahbi Ñi'h squii':
La'n zu'h rii' cun garaa ra' llili'nahn nin bani'hi
Dxiohs na'h.

14 Tuhbi famihyi naa ra' ba tuhsí bwe'hla, nee
nuu za ra' ba tuhsí rihn; ni'chin chin badzih
Jesucristu loh guidxyiyuh gucah Ñi'h bwe'hla nee
guyuu' za Ñi'h rihn per ya loh nin guhchi Ñi'h
bazia'tii Ñi'h xquelrnabwa' bwiinndxaaba nin
guxaala xneziuh guelguhchi loh guidxyiyuh,

15 ya zi'chi bwi'hnn Ñi'h tin ayi ru guidxyihbi
nu'h guelguhchi, laasii nuu ra' bwiinn nin rdxyi-

hbi duxa gachi, rluu'yi ba guna'zu guelguhchi la'h ra' ba gaduhbi loh xquelnabahan ra' ba,

¹⁶ pwihs i ayi bi! Ñi'h para ñahcanee Ñi'h la'h ra' aanjla ra' sino que bi! Ñi'h tin gacanee Ñi'h la'h ra' llahga guehtu Abrahn,

¹⁷ ni'chi nin naa Ñi'h tuhbi bixohza xteenn Dxiohs nin ralahsa sto' Ñi'h, tuhbi bixohza za'ca nin xclaa'dzi Dxiohs gaca Ñi'h tin guta'h Ñi'h la'h ra' bwiinn loh duhlda,

¹⁸ laasii la'h gahca Ñi'h batidxiloh Ñi'h guelrza'cazii nee gudxi'hyi za bwiinndxaaba xa ñuu' xtuhlda Ñi'h, ni'chin nnah zahca gacanee Ñi'h la'h ra' bwiinn nin ze'za'bi loh duhlda.

3

Lasahca ru Jesuhs loh guehtu Moisehs

¹ Pwihs i bwihtsi ra'n laasii naa tu bwiinn ra' nin gudihdxyi Dxiohs tin gaca tu llia'n Ñi'h; gulgaza'sto' tu la'h Jesucristu nin guxe'hla Dxiohs loh ra' nu'h nee nin naa za bixohza nin lasahca ru nee nin riachiisto' ra' nu'h xchi'dxyi Ñi'h.

² Xnehza baza'loh Ñi'h bwi'hnn Ñi'h garaa nin guxe'hla Dxiohs la'h Ñi'h guunn Ñi'h loh guidxyiyuh ziga gahca bwi'hnn guehtu Moisehs chi'chi laasii xnehza za bwi'hnn ba nee gohpa za'ca ba la'h ra' xpwiinn Dxiohs.

³ Pwihs i lasahca ru Jesucristu loh guehtu Moisehs ziga naa Ñi'h ziga tuhbi bwiinn nin ruza' tuhbi yuu', lasahca ru ba loh yuu' nin bwi'hnncha'y i ba,

⁴ pwihs i cuunchi'hzi yuu' nuu xballwaa'nan per Dxiohs gulahchixchih garaatii' cohsa nin nuu loh guidxyiyuh,

⁵ pwihs i bazo'badxiahga guehtu Moisehs xchi'dxyi Dxiohs ziga tuhbi bwiinn nin biga'bi nin cayahpa la'h ra' snuhn xpwiinn Dxiohs nin naa ra' ziga yihdzi Ñi'h nee guñi'xgah ba cuun ra' dzi'n nin gue'du guunn Dxiohs, nee nnah la'Ñi'h bwi'hnn baza'loh Ñi'h dzi'n ra' chi,

⁶ per la'h Jesucristu bazo'badxiahga Ñi'h dxyi'dxyi laasii Llii'n pa'caa Dxiohs naa Ñi'h, ni'chin naa Ñi'h bixohza za'ca loh ra' bwiinn nin naa ziga yihdzi Dxiohs, nee la'h nu'h naa nu'h xpwiinn Bixohza rii' sidela chozahnee dzi'tsi nu'h ziga ruluu'y i xchi'dxyi Ñi'h nee sidela za dxiahxi nu'h loh siguhra nin nahpa nu'h dxie'galli'h Ñi'h la'h ra' nu'h dxyih nin guibia'garii Ñi'h.

Guelrzi'laa'dzi xteenn ra' xpwiinn Dxiohs

⁷ Ni'chin zigapa' rñi' Spíritu Saantu xteenn Dxiohs squii':

Sidela la'h tu ruca'dxiahga tu dxyi'dxyi nin rñi' Dxiohs loh tu nnah,

⁸ ayi guunn nahda sto' tu ziga bwi'hnn ra' paaldaa
ra' xtaada guldoor' tu chin guca'nzaa ra' ba
nez loh dahan desiertu ra' nee guluu'llahn
ra' ba sto'n,

⁹ hasta bidxyi'chinee ra' xtaada guldoor' ra' tu
Na'h laasii nnasto' ra' ba ayi Na'h dx'i'h
zeene'hra'n ba nicala bwa'ha ra' za ba cuun
dzi'n roo ra' nin bwi'hnnna'hnn loh ra' ba loh
chwa'ha yihza.

10 Pwihsi ni'chin nin bidxyi'chineen la'h ra' bwi-inn ra' chi,
 nee bwi'hんな'hn lligaaba la'n lasto'n: Zuu
 bia'hannnee ra' ba lligaaba dxaaba nin nuu
 la'n lasto' ra' ba,
 nee ayi nnaa ra' ba dxiu'nbwa' ra' ba xnezyuun.

11 Pwihsi ni'chin nin guñi' chihpa Dxiohs loh nin
 rdxyi'chinee Ñi'h la'h ra' ba rahbi Ñi'h:
 Ayi chuu dxyih chu'tii ra' ba loh xquel-
 rzi'laa'dzih.

12 Bwiitsi ra'n, gulgahca nasiin tin nin tuhbi tu
 ayi chuu lligaaba dxaaba sto' tu tin ayi guiria'caa
 tu loh Dxiohs nin nuu nabahan dzi'tsi pur nin ayi
 chechiisto' tu la'h Ñi'h,

13 ni'chin nnah gulcu'gui'w sto' lasaa' tu guillii-
 guillii ziga tuhbi ziga stuhbi tu gaduhbi nin gaca
 guunn tun, tin zi'chi nin tuhbi tu ayi gaca nahda
 sto' tu pur guelrusagui'hi xteenn duhlda,

14 laasii sidela la'h nu'h chozah dzi'tsi nu'h
 loh xchi'dxyi Dxiohs nin gwachiisto' nu'h chin
 bachidxiu'nbwa' nu'hn, chi'chi ziuu' nin guidxi-
 aapa nu'h loh Jesucristu.

15 Ziga caa loh Xchihtsi Dxiohsa:
 Nnadxyih, sidela la'h tu rihn tu nin rñi' Dxiohs,
 ayi gaca tu bwiinn sto' radxipa ra' ziga guhca ra'
 bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h Ñi'h.

16 ¿Chyu ni'ca guhca ra' bwiinn ra' nin
 bidxyi'chinee Dxiohs chin bihn dxiahga ra' ba
 xchi'dxyi Ñi'h? Pwihsi casi garaa ra' bwiinn ra'
 nin babwe'he Moisehs loh guihdxyi Egipetu,

17 nee ¿chyu bwiinn ra' bidxyi'chinee Dxiohs loh
 chywa'ha yihza? Pwihsi la'h ra' bwiinn ra' nin

biaaba loh duhlda nee guhchi za ra' ba loh dahan desiertu.

¹⁸ Nee {chylloo ra' rahbi Ñi'h loh dxyi'dxyi rii'?:
Ayi chuu ra' pa'caa ba loh xquelruzi'laa'dzih.

Pwihsiloh ra'bwiinn ra'nin ayi bazo'badxiahga
xchi'dxyi Ñi'h,

¹⁹ yannah rachidia'ha nu'h ayi guhca ñu'tii ra'
ba laasii ayi gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h.

4

¹ Ni'chin sidela bia'han dxyi'dxyi Ñi'h
ziuu'pa'caa nu'h loh guelruzi'laa'dzi xteenn
Ñi'h, nahpa guidxiaapa nu'h la'gahca nu'h tin
ayi chyu tuhbi nu'h ayi guunn gahn chu'tii loh
guelruzi'laa'dzi chi,

² laasii neezaa ra' nu'h la'h nu'h bihn dxyi'dxyi
nin rusiaa la'h bwiinn loh duhlda, ziga bihn ra' za
bwiinn ra' chin; per para la'h ra' bwiinn chi ayi xi
ballu'yitii' dxyi'dxyi ra' chi nicala bihn ra' ban.

³ Per la'h ra' nu'h ziga gwachiisto' nu'h, naa nu'h
bwiinn ra' nin chu'tii' loh guelruzi'laa'dzi chi nin
baze'ta Dxiohs chin guñi' Ñi'h squii':

Loh xquelnadxyi'chihnguñi' chihpa'hn ayi chu'tii
ra' ba loh xquelruzi'laa'dzihn.

Nicalala'Ñi'h batuhlla la xtsi'n Ñi'h chin gurihx-
chih guidxyiyuh.

⁴ Pwihsiloh stuhbi lahta loh Xchihtsi Dxiohs rñi'
squii' pur dxyih nin ruzi'laa'dzi bwiinn:

Xo'pa dxyih bwi'hnn Dxiohs xtsi'n Ñi'h ya gubi-
hdxyi gaadzii bazi'laa'dzi Ñi'h.

⁵ Ya stuhbi lahta caa loh Xchihtsi Dxiohs nin
guñi' Ñi'h squii':

Ayi chu'tii ra' ba loh guelruzi'laa'dzi xte'nnahn.

6 Per ria'dxyi ru chu'tii ru ziahan ru bwiinn ra' loh guelruzi'laa'dzi chi ya bwiinn ra' nin mweer bihn ra' dxyi'dxyi ra' nin rusiaa la'h bwiinn loh duhlda, ayi chu'tii ra' ba laasii ayi bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi ra' chi,

7 pwihs i ni'chin nin baca'hbwa' Dxiohs tuhbi dxyih nin gaca "Nadxyih", laasii chin gudii'dxi ziahan yihza guñi' la'ga'h Ñi'h pur la'h guehtu Davihd chin basañi' Ñi'h la'h guehtu Davihd dxyi'dxyi rii': Nnah sidela la'h tu rihn tu nin rñi' Dxiohs loh tu, ayi gaca tu bwiinn sto' radxiipa.

8 Sidela la'h guehtu Josueh ñudi'hi guelruzi'laa'dzi chi la'h ra' bwiinn Israel ra', Dxiohs ayi ru ñiñi' Ñi'h pur stuhbi dxyihyi.

9 Pwihs i nnah ria'han ru tuhbi guelruzi'laa'dzi para la'h ra' xpwiinn Dxiohs,

10 laasii bwiinn ra' nin riu'tii loh xquelruzi'laa'dzi Dxiohs, ruzi'laa'dzi ba loh xtsi'n ba ziga za bazi'laa'dzi Dxiohs loh xtsi'n Ñi'h,

11 pwihs i ni'chin nin nahpa chozah nu'h gazo'badxiahga nu'h dxyi'dxyi tin gachidxu'tii nu'h loh guelruzi'laa'dzi chi, tin ayi chuu tuhbi nu'h nin gaca dxiiipa sto' nu'h, ziga guhca dxiiipa sto' ra' bwiinn ra' nin ayi gwachiisto' ra' ñi'h,

12 laasii xchi'dxyi Dxiohs nuu nabahan nee napan guelrnabwa'. Naan ziga tuhbi spahda nin caa duxa garoopa dihtsi ñi'h, nee ria'zin hasta nuu xalma bwiinn cun spíritu ba, nee ruluu'yin cuun lligaaba nin nuu lasto' bwiinn cun neezaa dzi'n nin xclaa'dzi ba guunn ba.

13 Ayi nin tuhbi xiilla nin bwi'hnncha'yi Dxiohs chuula'nan loh Ņi'h; garaa ra'n rluu'yiloh ra'n loh nayaa loh Dxiohs, nin nahpa gachidxixtee nu'h loh Ņi'h.

Jesucristu naa bixohza nin lasahca duxa

14 Jesucristu Llii'n Dxiohs naa xpixohza nu'h nin lasahca duxa, laasii la'h Ņi'h naa Ņi'h nin ba biuu' llaa'ndxibaa', ni'chin nin nahpa chozah dzi'tsi nu'h loh xchi'dxyi Ņi'h,

15 laasii la'h xpixohza lasahca duxa nu'h chi zalahsasto' Ņi'h la'h nu'h pur nin rachidi'hnn nalaasa loh nu'h tin ayi dxiaaba nu'h loh duhlda, laasii la'h Ņi'h zi'chi gahca za batidxitloh Ņi'h guelrza'cazii per ayi guyuu' xtuhlda Ņi'h.

16 Ni'chin ayi chyu guidxyihbi gachibwihdxyi-gachinaaba nu'h loh Xchiohs nu'h nin nadzii'hi la'h nu'h tin galahsasto' Ņi'h la'h nu'h nee gacanee Ņi'h la'h nu'h chin guichi'hn nu'h Ņi'h.

5

1 Galohyi garaa ra' bixohza nin lasahca ru loh ra'bixohza rbwi'hi ra'ba loh ra'ndxi'hw. Bixohza lasahca ra' chi rnaaba loh Dxiohs pur bwiinn, nee la'h za ba rñi' ba pur guhn cun guidxa'h nin rbahchi guhn bwiinn loh Dxiohs tin zi'chi rie'w loh xtuhlda ra' ba loh Dxiohs,

2 ya pur nin naa bixohza bwiinn guidxyiyuh nee zahca chuu xtuhlda ba, ni'chi zahca galahsa sto' ba la'h ra' bwiinn nin ayi rihn dxyi'dxyi ra' cun bwiinn ra' nin nuuza'bi loh duhlda,

3 ya pur nin riuu' xtuhlda ba pur la'h gahca ba, ni'chin nahpa gudi'hi ba guidxa'h loh Dxiohs

tin zi'chi dxie'w loh xtuhlda ba ziga rie'w za loh xtuhlda ra' bwiinn guihdxyi.

4 Nin tuhbi bwiinn ayi nuu guunn lasahca ba la'h gahca ba gaca ba bixohza laasii Dxiohs naa nin rbwihdxyi la'h nin rahca bixohza tin rudi'hi Ñi'h rahca ba bixohza ziga badi'hi Ñi'h guhca guehtu Arohn bixohza,

5 ya zi'chi za la'h Jesucristu, ayi la'h dxi'h Ñi'h gulii Ñi'h la'h gahca Ñi'h naa Ñi'h bixohza nin lasahca ru, laasii Dxiohs gule'helah la'h Ñi'h gaca Ñi'h bixohza nin lasahca ru, ziga rahbi Dxiohs: Yi'h naa lu'h Llii'nahn, nnadxyih guliin yi'h tin guinabwa' lu'h.

6 Squii' caa stuhbi lahta loh Xchihtsi Dxiohs: Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza para tu'pazi ziga guhca guehtu Melquisedec.

7 Chin gubahan Jesucristu loh guidxyiyuh rii' gudihdxyi-gunaaba Ñi'h loh Dxiohs, cun guñi' Ñi'h jwersi roo' cun dxigah bie'w ñihsabwii loh Ñi'h nezloh Dxiohs, nin nahpa guelrnabwa' roo' ñuta'h la'h Jesucristu loh guelguhchi; nee bwi'hnn cweenta Dxiohs xchi'dxyi Jesucristu laasii bazo'badxiahga Ñi'h xchi'dxyi Dxiohs.

8 Ni'chin Jesucristu nicala naa Ñi'h Llii'n Dxiohs basi'dxi Ñi'h bazo'badxiahga Ñi'h dxyi'dxyi ziga nahpa bati'dxiloh Ñi'h guelrza'cازى,

9 ya chin badzihn dxyih batuu'lla Ñi'h garaa ra' dzi'n nin rclaa'dzi Dxiohs guunn Ñi'h, biga'ha Ñi'h naa Ñi'h nin gusiaa la'h bwiinn loh duhlda ziga garaa ra' bwiinn nin guzo'badxiahga xchi'dxyi Ñi'h,

¹⁰ laasii Dxiohs bazo'ba lah Ñi'h bixohza nin lasahca ru, naa Ñi'h bixohza ziga guhca Melquisedec bixohza.

*Nagahn duxa guibia'garii chechiisto' bwiinn ra'
nin rusaa'n xchi'dxyi Dxiohs*

¹¹ Rclaa'dzi nu gachiñi' nu ziahan ru dxyi'dxyi pur Jesucristu, nin lu'h nagahn duxa para baluu'yi nu la'h tu, laasii nihin ria'zi dxyi'dxyi yihca tu, ni'chin nin ayi gacabwa' tun.

¹² La'h tu cadxyih roo' gwachiisto' tu xchi'dxyi Jesucristu ñahca tu nin ñuluu'yi dxyi'dxyi chi la'h stuhbi bwiinn, per la'la'hga'h rchi'hn chyu gu-luu'yi la'h tu stuhbi dxyi'dxyi ra' nin mahzi ayi guinagahntii' ra' xteenn Dxiohs, nee nnah biahca tu ziga bweezu ra' nin ree' duuda ayi naa tu ziga tuhbi nin rahw guehta nin ba biaa loh xquelrihn ñi'h,

¹³ ya nin ree' ra' duuda chi naa ra' ziga zi tuhbi biñi'n bweezu'hn nin ree' duuda ni'chi ra' ayi riu'nbwa' za'ca xchi'dxyi Dxiohs.

¹⁴ Ya nin rahw guehta naa ra' ziga bwiinn ra' nin baniin ca zuu, nin ba naann cuun nin naa dzi'n za'ca nee cuun za nin naa dzi'n dxaaba, laasii ba biaa loh xigaaba ra' ba.

6

¹ Yannah chozah gaze'ta ru nu'h xchi'dxyi Dxiohs tin chuu ru xquelrihn nu'h, ni'chin nnah chozahru nu'h loh garaa dxyi'dxyi nin basi'dxi nu la'h tu chin gue'du gwachiisto' tu la'h Jesucristu dez dxyih nin bachiza'loh nu'h; ba basi'dxi nu'h nahpa chechiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs,

² ba basi'dxi za nu'h guelrohbañihsa, cun ba basi'dxi za nu'h xa rudzii'ba naa ra' bwiinn guhla ra' yihca ra' bwiinn tin guunntaa'yi ra' ba la'h ra' ba, nee ba naann nu'h ziuu' dxyih gabahan ra' bwiinn guuchi, cun ba naann za nu'h guunn Dxiohs guelguxchisi nin naa par tu'pazi.

³ Pwihsí chozah nu'h gasi'dxi ru nu'h sidela la'h Dxiohs nnaa Ñi'h,

⁴ pwihsí guyuu' bwiinn ra' nin bia'ñih loh xquelrihn ñi'h, nin guca'ha guelnaza'ca nin rudi'hi Dxiohs, nin guleezaa Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ra' ñi'h.

⁵ Pwihsí bidxa'gasto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs cun nee guelrnabwa' xteenn Dxiohs cun xteenn guelnabahan nacuubi nin gue'du dxi'.

⁶ Sidela la'h ra' ba gabia'garii ra' ba loh guelnabahan nin gohpa ra' ba galoh ayi ru gaca dxiacá nayaa ra' ba loh duhlda nee ayi ru nuu dxiacá za'ca loh xigaaba ra' ba laasii la'h gahca ra' ba riigaca'h ra' ba la'h Llii'n Dxiohs loh cruhzi stuhbi nee zusi'xtuhyi ra' ba la'h Ñi'h loh ra' bwiinn ziahan.

⁷ Naa ra' ba ziga yuh nin ree' ñihsadxiyah chin riaaban loh guidxyiyuh: sidela la'h loh yuh chi gudi'hi guelnaza'ca la'h bwiinn nin ruhnnee loh yuh chi dzi'n, nahpan guelruhntaa'yi xteenn Dxiohs,

⁸ per sidela ganaalla yaguihchi ra' cun cwa'ndxaaba ra' guitahn lohon, ayi xi gallu'yitii'hin; ziaaban loh xquelguxchisi Dxiohs, nahpa zica'dxihin.

Dxyi'dxyi nin ruzuhchihpa sto' nu'h

9 Per nicala rachiñi' nu loh tu bwihtsi ra' nin nadzii'hi nu, naann nu ba guhca ntaa'yí tu cun naann za nu ba gula'h tu loh duhlda,

10 laasii Dxiohs naa nin ruhnn guelguxchisi za'ca, nee ayi xclaa'dzi Ñi'h dxia'lida nin ruhnn tu nee guelruca'hsto' nin nahpa tu la'h Ñi'h chin rahcanee tu la'h bwihtsi ra' nu'h loh guelriachiisto' xteenn Dxiohs, cun gallee ra' dzi'n za'ca nin zeezah cayuhnn tu,

11 yannah xclaa'dzi nu tuhbigah tu chezah dzi'tsi tu loh siguhra dzi'tsi nin nahpa tu loh xchi'dxyi Dxiohs tin guica'ha tu garaa nin xclaa'dzi Dxiohs guni'hi Ñi'h la'h tu.

12 Ayi xclaa'dzi nu gaca tu bwiinn raa'lla, ni'chin gulgui'hnn ziga bwi'hnn ra' bwiinn galoh; gohpa dzi'tsi ra'ba dxyi'dxyi ra' nin gwachii duxa sto'ra'ba, guleeza ra' ba tin guca'ha ra' ba guelnaza'ca nin bia'han dxyi'dxyi gudi'hi Dxiohs la'h ra'ba.

13 Pwihsí chin bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h guehtu Abrahñ, guñi' chihpa Ñi'h pur la'h gahca Ñi'h, laasii ayi nin stuhbi nin lasahca loh Ñi'h,

14 ya rahbi Ñi'h:

Guchiin zuhnntaa'yí'hn yihca lu'h ziahan nee zuni'hizahn ziahan ra' llahga lu'h.

15 Ya Abrahñ guleeza ba cun paseensi ya zi'chi guca'ha ba nin bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h ba,

16 laasii chin rñi' chihpa tuhbi ndxi'hw, rñi' chihpa ban pur stuhbi bwiinn nin lasahca ru loh ba; ya chin ruze'ta ra' ba la'h bwiinn chi pwihsí ayi ru xa guunn ba gucha'h ba xchi'dxyi ba.

17 Zi'chi gahca za rclaa'dzi Dxiohs gacabwa' ra' llahga guehtu Abrahn zizohba pa'hcaa dxyi'dxyi nin guñi' Ñi'h loh Abrahn galohpii'yi. Zizohba pa'caa xchi'dxyi Ñi'h laasii guñi' chihpa Ñi'h dxyi'dxyi pur lah gahca Ñi'h chin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h cun guehtu Abrahn.

18 Ni'chin nnah, nuu chiohpa dxyi'dxyi nin ayi nuu guidxa'h, laasii ayi nuu guiñi' Dxiohs dxyi'dxyi xihn, nahpa ruza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, nee bani'hi za Ñi'h guelriachiisto' la'h ra' nin gwabiiga-gallu'n loh Ñi'h, loh ra' nin zeezahnee loh siguhra dзи'tsi xteenn ñi'h nin bani'hi Ñi'h la'h nu'h pur lah Ñi'h,

19 ya nin naannloh nu'h chi naa nin ruzuhdzi'tsi lasto' nu'h ziga tuhbi du'h dxil'ba nin zohba llaa'n gaandxuu nin rna'zu chihpa la'h baarcu. Ni'chi ruzuhdzi'tsi la'n lasto' nu'h tin gadzihn nu'h dihtsi lahdxii roo' xteenn guido' nin nuu llaa'ndxibaa',

20 hasta guyuu'tii Jesuhs pur la'h ra' nu'h, tin galohyi baxaala Ñi'h neziuh nin radzihn loh Dxiohs tin naa Ñi'h bixohza nin lasahca par tu'pazi ziga guhca za bixohza nin laa Melquisedec.

7

*Jesucristu naa bixohza lasahca ziga naa
Melquisedec*

1 Galoh chin guhca Melquisedec rrehyi xteenn guihdxyi Salem, guhca za ba bixohza roo' xteenn Yu'bi Dxiohs, ya chin gubia'garii guehtu Abrahn loh guehrru nin gudxiinn ba garaa ra' rrehyi ra' nin gudxindxinee ba, Melquisedec biria'h ba

bagachi'loh ba la'h Abrahn tin gunaaba ba loh Dxiohs gacanee ru Ñi'h la'h Abrahn,

² ya badi'hi Abrahn la'h Melquisedec tuhbi cwa'h loh tsi'h nin bwi'hnn ba gahn loh guehrru. Ya zee loh dxyi'dxyi Melquisedec "Mweer rrehyi nin ruhnn za'ca guelguxchisi", nee neezaa naa ba rrehyi loh guihdxyi Salem ziga zeezah loh dxyi'dxyi lah ba naa rrehyi xteenn guelrbwi-hdxyiisto'.

³ Dxyiigah si biinloh ba loh ra' bwiinn; nin ayi chyu gaann chyu naa xtaada ba, chyu naa xnaan ba, cun chyu naa lasaa' ba, nee ayi za chyu gaann cuuca guulaa ba, nin ayi chyu gaann za cuuca guhchi ba. Guhca ba ziga naa Llili'n Dxiohs, tuhbi bixohza nin ba nuu nabahan para tu'pazi.

⁴ Pwihsı gulguia'ha balaaca chi'h guhca Melquisedec tuhbi bwiinn za'ca tuhbi bwiinn roo': la'h ba badi'hi guehtu xtatita roo' nu'h Abrahn tuhbigah cwa'h nin lasahca duxa loh tuhbigah tsi'h nin bwi'hnn ba gahn chin guluhlla gudxihdxinee ba la'h rrehyi ra',

⁵ ya lehyi xteenn Moisehs, rnabwa' rca'ha ra' bixohza nin naa ra' lasaa' ra' guehtu Levih tuhbi cwa'h mweeyi loh ra' lasaa' ra' ba ziga nin badi'hi guehtu Abrahn la'h Melquisedec, nicala naa ra' ba llahga guehtu Abrahn,

⁶ per la'h Melquisedec nicala ayi naa ba bwiinn lasaa' guehtu Levih, badi'hi Abrahn tuhbi cwa'h xixteenn ba la'h Melquisedec, ya chi'chi bwi'hnntaa'yi Melquisedec yihca Abrahn, nicala la'h Abrahn naa nin bia'hannee Dxiohs dxyi'dxyi,

⁷ nee ayi nin tuhbi bwiinn nin gaca guiñi' guri-

incaa, laasii bwiinn nin lasahca ru naa nin ruhn-ntaa'yi yihca nin gulliaa' ru lasahca.

⁸ Ya lahda nu'h nnah, nuu ra' bixohza nin rca'ha ra' tuhbi diezimu naa ra' ba ndxi'hw ra' nin rahchi; per ziga la'h Melquisedec, loh Xchihtsi Dxiohs ruze'ta la'h ba ziga zi tuhbi bwiinn nin nuu nabahan gahca.

⁹ Ni'chin zahca gaze'ta nu'h guehtu Levih nin rca'ha tuhbi cwa'ha loh lasaa' ba, per la'h gahca ba gudxihlli ba tuhbi cwa'ha chin badi'hi guehtu Abrahn tuhbigah yihca ts'i'hgah cwa'h la'h Melquisedec,

¹⁰ laasii nicala nagahdxi chyu llili'n guehtu Abrahn chuu chin bagachi'loh Melquisedec la'h ba, per bazuhchihpa sto' ba laasii ba bia'han dxyi'dxyinee Dxiohs la'h ba zudi'hi ñi'h llahga ba, ni'chin chin la'h ba gudxihlli tuhbi cwa'h naa ba ziga nin zeenee gahca ra' llahga ñi'h.

¹¹ La'h ra' bwiinn Israel ra' guca'ha ra' ba xlehyi Moisehs chin biinloh bixohza nin guhca ra' xpwi-inn guehtu Levih nin naa ra' llili'n guehtu Arohn, per sidela ñahca ñuhnn ra' bixohza chi ñibahan nayaa ra' bwiinn nin gwazahnee lehyi chi, pwihsa ayi ru ñichi'hn ñuu' stuhbi bixohza nin naa ziga guehtu Arohn, sino que tuhbi bixohza nin naa ziga Melquisedec,

¹² laasii chin rdxa'h tuhbi bixohza nee lehyi nahpa guidxa'h,

¹³ ya ziga rñi' xchi'dxyi Dxiohs, Daada Jesucristu naa bwiinn guriincaa famihyi, ya famihyi ra' rii' nagahdxi gaca nin tuhbi ra' ba bixohza,

¹⁴ laasii nayaa-nayaa naann nu'h naa Daada Jesucristu tuhbi bwiinn lasaa' guehtu Judah, ya

Moisehs ayi baze'ta ba xpwiinn Judah chin baze'ta ba bixohza ra'!

15 Ya nayaan naa nin rñi' nu nnah, laasii la'stuhbi bixohza cuubi biinloh nin naa ziga gahca guhca Melquisedec,

16 ya la'h ba ayi guhca ba bixohza pur tuhbi lehyi nin ñiñi' xa ñiinloh ba, sino que la'h ba guhca ba bixohza pur guelrnabwa' nin ba nuu nabahan ba par tu'pazi.

17 Squii' baze'ta Dxiohs la'h Ñi'h:
Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza par tu'pazi, ziga guhca tuhbi bwiinn nin biria'hlah Melquisedec.

18 Pwihszi zi'chi zi babihxi lehyi galohyi chi, laasii ayi guhca ñuhnn bwiinn ziga baluu'yi lehyi chi.

19 Pwihszi ayi xlehyi dxi'h Moisehs ñuhnn gahn ñibahan za'ca bwiinn, per xlawaa'ha lehyi chi nahpa nu'h tuhbi guelriachii sto' za'ca nu'h, nin ruhnn tin riobiiga nu'h loh Dxiohs.

20 Per Dxiohs bazuh la'h Jesucristu bixohza cun dxyi'dxyi nin guñi'chihpa Ñi'h cun lah gahca Ñi'h,

21 ya spaaldaa ra' bixohza ra' guhca ra' ba bixohza ayi cun dxyi'dxyi nin rñi' chihpa per bixohza rii' guhca Ñi'h bixohza cun dxyi'dxyi nin rñi' chihpa, laasii loh Xchihtsi Dxiohs caa ziga guñi' Ñi'h:

La'h Dxiohs guñi' chihpa, nee ayi gucha'h Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, rahbi Ñi'h:

"Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza roo' par tu'pazi, ziga gahca guhca Melquisedec."

22 Ni'chin la'h Jesucristu naa nin ruhnn zohba dzi'tsi dxyi'dxyi nin lasahca ru ra' rii',

23 ya snuhn ra' bixohza ra' guhca ziahan ra' ba,
per ziga nahpa rahchi ra' ba ni'chin ayi nuu para
ñazah ru ra' ñibahan ra' ba,

24 per ziga la'h Jesucristu ayi chuu gachi Ñi'h
stuhbi, ni'chin nin ayi chuu chapitii xquel bixohza
Ñi'h.

25 Pwihsi ni'chi zan rahca ruta'h Ñi'h la'h ra'
bwiinn loh duhlda par tu'pazi, ruta'h Ñi'h garaa
ra' nin riabiiga loh Dxiohs pur la'h Ñi'h laasii
ba nabahan Ñi'h par tu'pazi tin canaaba Ñi'h loh
Dxiohs pur xpwiinn Ñi'h.

26 Pwihsi Jesuhs naa bixohza roo' nin rchi'hn
nu'h; la'h Ñi'h naa Ñi'h saantu nin ayi guhpa nin
tuhbi duhlda, biria'caa Ñi'h loh ra' bwiinn duhlda
ya guyahsa Ñi'h guiya' ru nee llaa'ndxibaa'.

27 Ayi naa Ñi'h ziga snuhn ra' bixohza ra', nin
rdxiinn ra' maan ra' nee nahpa rutidxi guhn ra'
ba ma guillii-guillii, mwer galoh pur xtuhlda ra'
ba chi'chi pur xtuhlda ra' bwiinn. Per la'h Je-
suhs tuhbi si batidxiloh Ñi'h guelrza'cazii; chin
gucah Ñi'h loh cruhzi, baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h pur
xtuhlda nu'h tin zi'chi gudxihlli Ñi'h xtuhlda ra'
nu'h par tu'pazi.

28 Xlehyi Moisehs rusaa'n gaca tuhbi ndxi'hw
bixohza nin rahchi, per dxyi'dxyi nin guñi' chihpa
Dxiohs gulii Ñi'h la'hgahca Llili'n Ñi'h nin naa
bixohza roo' nin nayaan nin banabahan za'ca par
tu'pazi.

8

Jesucristu naa nin rñi' loh Dxiohs pur la'h nu'h

1 Dxyi'dxyi nin lasahca ru loh ra' dxyi'dxyi nin cañi' nu'h naa squii': bixohza nin naa xpixohza roo' nu'h la'h Ñi'h guzohba xlahdu derehchu Dxiohs llaa'ndxibaa!,

2 nee naa Ñi'h bixohza la'n yuu' nin naa saantu nadaa, hasta bwi'hnncha'yí Dxiohs; ayi la'n guidó' dxí'h nin ruhnn cha'yí ra' bwiinn loh guidxyiyuh.

3 Pwihsí ziga garaa ra' bixohza nin lasahca ru bibwi'hi ra' ba tin bati'dxi guhn ba guidxa'h cun snuhnru guhn ra' loh Dxiohs nin nuu dxibaa!. Pwihsí ni'chin neezaa la'h Jesucristu guhpaa Ñi'h ziga bati'dxiguhn Ñi'h la'hgahca Ñi'h nez loh Dxiohs.

4 Sidela la'h Ñi'h nuu gahca Ñi'h loh guidxyiyuh rii', nin ayi ñahca Ñi'h bixohza, laasii loh guidxyiyuh rii' guyuu' gahca ra' bixohza ra' nin badi'hi guhn ziga gunabwa' xlehyi Moisehs,

5 per dzi'n ra' nin bwi'hnn ra' bixohza rii' guhca ziga tuhbi bacaala xteenn garaatii' nin nuu llaa'ndxibaa!, nee naann nu'h naa ra'n bacaala laasii baluu'yi Dxiohs la'h guehtu Moisehs chin baguuldaa guunn ba xquido'Dxiohs, rahbi Dxiohs loh ba:

Bwa'ha za'ca tin guunn lu'h garaatii' zigapa'hcaa nin balu'yi'hn yi'h loh dahan Sinaí.

6 Per la'h Xpixohza nu'h ruhnn Ñi'h dzi'n nin lasahca ru, laasii la'h Ñi'h naa Ñi'h nin zuu galaayi loh xneziuh Dxiohs loh ra' bwiinn guidxyiyuh, baluu'yi Ñi'h dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs chin bwi'hnn Ñi'h dxyi'dxyi cuubi loh ra' bwiinn guidxyiyuh. Per dxyi'dxyi cuubi ra' lasahca duxa run.

7 Per sidel a ñahca ñusaguu'dzi sto' ra' bwiinn lehyi nin badi'hi Dxiohs galohyi la'h Moisehs ayi ñichi'hn ñuhnn Dxiohs stuhbi lligaaba cuubi,

8 per la'h Dxiohs bwa'ha Ñi'h ayi bazo'badxiahga ra' bwiinn guidxyiyuh xchi'dxyi Ñi'h, chi'chi rahbi Ñi'h loh Xchihtsi Ñi'h:
Na'h rñi'n zadzihn ra' dxyih chin gu'nnahn stuhbi lligaaba,

dxia'han dxyi'dxyineen stuhbi dxyi'dxyi la'h ra' bwiinn Israel neezaa la'h ra' bwiinn Judah tin guica'ha ra' ba dxyi'dxyi cuubi,

9 ayi ziga dxi'h lligaaba nin bwi'hnna'hn chin bia'han dxyi'dxyineen la'h xtaada guldoo' ra' tu la'n dxyih ra' nin guna'zu'hn naa ra' ba chin babwe'hehn la'h ra' ba lahdxyi ra' bwiinn Egipu.

Pwihsa ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi'hn nin basia'hanee ra'n ba, ni'chin gule'he sto'n la'h ra' ba,

10 pwihsa dxyi'dxyi ra' nin ru'nnahn lligaaba xclaa'dzihm dxia'han dxyi'dxyi loh bwiinn Israel chi'chiyi loh dxyih ra' chi naa squii', zu'nnahn para chu'tii xlehyi'hn loh xquelrihn ra' ba, nee zuca'h zahn xchi'dxyi'hn la'n lasto' ra' ba,

chi'chi na'h gaca'hn Xchiohs ra' ba, ya la'h ra' ba gaca ra' xpwiinn ra'n.

11 Ya nin tuhbi bwiinn ayi guluu'yi ba lasaa' baa, nin bwihtsi ba, gahbi ba:

"Guldxiu'nbwa' la'h Daada Dxiohs",
laasii garaa ra' bwiinn ziu'nbwa' ra' ba na'h desde nin bi'tu'hn hasta nin guyu'xa,

12 nee zalahsasto'n la'h ra' ba nee zusia'pitiin
xtsi'n dxaaba ra' ba,

nee ayi ru chuu dxyih gusaza'sto'n xtuhlda ra' ba.

13 Chin lu'h bia'han dxyi'dxyi Dxiohs dxyi'dxyi
cuubi, pwihsa dxyi'dxyi nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h
galoh naan dxyi'dxyi yu'xa, ya ayi ru xi guilasah-
can.

9

*Guido' loh guidxyiyuh rii' cun guido' nin nuu
llaa'ndxibaa'*

1 Pwihsa, dxyi'dxyi nin bia'han galoh badi'hi
lehyi chi xa guunn ra' ba chin raann ra' ba Dxiohs,
neezaa xa gaca guido' loh guidxyiyuh tin guhcan
chiohpa la'n yuu',

2 ya nin naa mwer la'n hasta laa yuu' nadaa; la'n
chi zuu gandayehru cun mweella cun pahn ra' nin
guhcataa'yi pur lah Dxiohs. Nin raroopa la'n yuu'
chi nuu dihtsi lahdxi roo' chi

3 ya nin raroopa dihtsi vehlu (nin za'bi la'n
tabernaculu chi) laa yuu' nadaa duxa xteenn Dx-
iohs.

4 Ri'chi zuu tuhbi bacu'ga dxi'ba nin rahca
guxa'hla la'n ñi'h, dxi'ba chi naan ganaalla ohro.
Ri'chi za guyuu' tuhbi dxihn nin nahcu ganaalla
ohro gaduhbitii' tihxin nin nahpa ra' ba ziga tuhbi
sehn nin ruluu'yi ba badi'hi Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h
la'h ra' ba naa ra' ba xpwiinn Ñi'h, ya la'n dx-
ihn ohro chi guyuu' tuhbi ploori dxi'ba ohro nin
guyuu' tuhbi clahsa pahn nin biria'hlah manah;
la'n gahca za dxihn chi guyuu' xpahra guehtu

Arohn nin gule'he nacuubi bwii'n cun tahblu dx-iah ra' nin baca'h Dxiohs gadzi'h dxyi'dxyi nin badi'hi Ñi'h la'h guehtu Moisehs,

⁵ ya yihca dxihn chi zuu chiohpa figuhra xteenn xaanjla Dxiohs; la'h ra' aanjla chi naa ziga sehn ri'chi zuu Dxiohs, pwihs i ri'chi nucha'ga yihca xihi ra' aanjla ra' chi ri'chi za ruza'hla bixohza llarihn guidxa'h xcweenta xtuhlda ra' bwiinn. Pwihs i ziahan ru dxyi'dxyi zahca gaze'ta nu loh dee' per nnah hasta ri'chi gasia'han ra' nun.

⁶ Ya chin guluhlla bazuhcha'yi ra' ba garaa dee', chi'chi riuu'tii ra' bixohza zi'chi zi la'n yuu' nadaa tin raann ba Dxiohs,

⁷ per la'n stuhbi nin raroopa lahta xteenn la'n yuu' chi riuu'tii la'h dxi'h bixohza nin rnabwa' per tuhbi dxi'h dxyih loh tuhbi yihza; ya loh nin riuu'tii bixohza nin rnabwa' chi la'n chi nahpa rianee ba rihh xteenn guidxa'h tin ruti'dxi guhn ban ri'chi tin dxiaa xtuhlda ba nee dxiaa za xtuhlda bwiinn guihdxyi ra',

⁸ per cun dee' ra' ruluu'yi Spíritu Saantu Dxiohs la'h nu'h. Loh nin mwergaloh garoolda la'n yuu' tabernaculu chi hasta raann ra' ba la'h Dxiohs rahca raann ra' ba Dxiohs loh gaduhbi nin nagahdxi guillaalaga'h hasta naa yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs.

⁹ Garaa ra' nin guhca galoh naa ziga tuhbi bacaala nin baluu'yi xa gacan nnah, laasii guelguhn ra' cun neezaa maan ra' nin badi'hi ra' ba loh Dxiohs ayi rusiaa za'can xquelrihn ra' bwiinn nin rudi'hi guhn maan ra' loh Dxiohs, laasii llarihn maan ra' basie'wzin loh xtuhlda ra' bwiinn.

¹⁰ Dee' naa ganaalla zi nin rahw bwiinn, nin

ree' ba, cun guelrohbañihsa o xilla stuhbi dzi'n nin ruhnn bwiinn tin riaa ganaalla tihxi zi ba hasta la'n dxyihyi nin gucha'h Dxiohs garaatii'.

11 Per la'Jesucristu bi', yannah la'h Ñi'h naa Ñi'h bixohza roo' xteenn ra' dxyi'dxyi cuubi nin lasahca ru nnah, Nacuubi naa la'n guido' hasta ruhnn Ñi'h dzi'n xteenn bixohza, ya naza'ca ru cun nayaa ru guido' cuubi chi nee ayi guhcacha'yin cun naa ra' bwiinn guidxyiyuh, nee ayi za naan guido' loh guidxyiyuh rii'.

12 La'h Jesucristu guyuu'tii'la'n hasta naa pa'caa yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs, tin ayi guti'dxi guhn dxi'h Ñi'h llarihn ra' chihva cun guun sino que llarihn nabahan Ñi'h; ya la'n yuu' chi guyuu'tii' Ñi'h tuhbi si par tu'pazi, tin zi'chi bata'h Ñi'h la'h ra' nu'h loh duhlda par tu'pazi.

13 Garaa ziga guñi' ra' bwiinn biaa xtuhlda ra'ba naa squii' cadxyih roo': llarihn ra' guun, cun llarihn ra' chihva, cun cobadeh xteenn guidxa'h nin baca'dxih ra'ba la'n guido' nadaa chi nin baro'ba ra'ba yihca ra' bwiinn ra' nin nahpa duhlda.

14 Per sidela basiaa dee ra' xtuhlda bwiinn nez tihxi zi ra'ba, jbalaca chi'h lla llarih Jesucristu ayi dxia'han gusiaa xtuhlda bwiinn!, laasii nahpa Ñi'h guelnabahan par tu'pazi, la'h gahca Ñi'h badi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh Dxiohs ziga tuhbi guhn nin ayi nin tuhbi duhlda, ya llarihn Ñi'h rusiaa loh xquelrihn nu'h pur dzi'n ra' nin ayi xi lasahca tin chuu nu'h loh Dxiohs nin nabahan par tu'pazi.

15 Pwihsa ni'chin Jesucristu naa nin rusia'lida

dxyi'dxyi naa Ñi'h nin zuu galaayi loh Dxiohs llaa'ndxibaa' neezaa loh ra' bwiinn guidxyiyuh pur xcweenta dxyi'dxyi cuubi, ya loh nin guhchi Jesucristu tin chapitii xtuhlda ra' bwiinn cun bwiinn za ra' nin bwi'hnn ziga caa loh lehyi Moisehs tin guica'ha garaa nin ba gudihdxyi Dxiohs guelnabahan para tu'pazi, ziga bia'han dxyi'dxyi Ñi'h dez galohyii'.

¹⁶ Dxyi'dxyi cuubi rii' naa ziga chin xclaa'dzi tuhbi bwiinn guinabwa' ba xa guiga'zi xixteenn ba chin galda gachi ba, nahpa guca'h bwiinn chi loh tuhbi dxihtsi xa guiga'zin chi'chi guca'h lah ba, per chin nnahyi gachi bwiinn chi ayi xi guilasahca dxihtsi chi.

¹⁷ Pwihs i ayi xi guilasahca dxihtsi chi sidela la'h bwiinn nin bwi'hnnan nabahan ba; sola lasahcan chin ba la'hba guhchi.

¹⁸ Pwihs i ni'chin chin bia'han dxyi'dxyi Dxiohs cun la'h ra' bwiinn Israel galoh, nahpa guhchi tuhbi guidxa'h tin billi'hi rihn.

¹⁹ Chin guluhlla guñi' Moisehs xcweenta dxyi'dxyi ra' ziga nin caa loh dxihtsi lehyi loh ra' bwiinn Israel, chi'chi guca'ha ba llarihn ra' bicerru ra' cun llarihn chihva, cun ñihsa, cun dxyihchi xñaa cun tuhbi llii'dzi yahga nin laa hisopo; chi'chi cun llii'dzi yahga chi baro'ba ba rihn chi loh dxihtsi chi cun yihca garaa ra' bwiinn ra' chi,

²⁰ chi'chi rahbi ba:

Rihn rii' naa sehn xteenn dxyi'dxyi nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h loh tu zizo'bapa'hcaa guunn tu.

²¹ Zi'chi gahca za baro'ba Moisehs rihn chi la'n

guido' cun yihca garaa ra' nin xchi'hn ra' bixohza chin raann ra' ba Dxiohs la'n guido' chi.

²² Lehyi xteenn Moisehs rnabwa' nahpa cun rihn riaa xtuhlda ra' bwiinn, ya ayi rahca nayaan ra' ba loh duhlda sidela la'h rihn ayi rlli'hi.

Llarihn Jesucristu ruzia'tii xtuhlda bwiinn ra'

²³ Ni'chin bichi'hn guhchi guidxa'h ra' rii' nee billi'hi llarihn ra' ma tin basiaa'han la'h ra' nin naa ziga xpacaala ra' nin nuu llaa'ndxibaa', per nin nuu llaa'ndxibaa' xchi'hn guilli'hi llarihn tuhbi nin lasahca ru,

²⁴ laasii la'h Jesucristu ayi guyuu'tii Ñi'h la'n yuu' saantu nin ruhnn cha'yi ra' bwiinn guidxiyuh, nin naa ziga xpacaala guido' pa'caa xteenn Dxiohs sino que guyuu'tii Ñi'h llaa'ndxibaa' tin cañi' Ñi'h pur xcweenta ra' nu'h loh Dxiohs,

²⁵ nee ayi za bichi'hn ñilli'hi llarihn Ñi'h ziahan ziga nahpa ruhn ra' xpixohza roo' ra' bwiinn Israel chin riuu'tiinee ra' ba llarihn guidxa'h la'n yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs yihza cun yihza.

²⁶ Sidela nahpa ñuhnn Ñi'h ziga ruhnn ra' bixohza, nahpa ñahchi Ñi'h ziahan dez chin gurihx-chih guidxyiyuh, per nnah chin badzihn dxyih, baluu'yiloh Jesucristu tuhbi dxih' tin la'h gahca za Ñi'h badi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh Dxiohs chin guhchi Ñi'h loh cruhzi, tin zi'chi basia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' nu'h par tu'pazi,

²⁷ laasii garaa ra' bwiinn nahpa gachi ra' ba tuhbi dxih', ya chi'chiyi tiidxi ra' ba loh xquelgux-chisi Dxiohs.

28 Pwihsi zi'chi za la'h Jesucristu tuhbi chi'h zi baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh cruhzi tin basia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' ziahan duxa ra' bwiinn. Per nahpa guibia'garii Ñi'h stuhbi ayi tin gusia'pitii ru dxi'h Ñi'h duhlda sino que tin guta'h Ñi'h la'h gallee bwiinn nin cabweeza la'h Ñi'h.

10

1 Laasii xlehyi Moisehs naa ziga zi tuhbi bacaala xteenn ra' nin ze' nnah, per ayi gacan ziga pa'caa dxyi'dxyi cuubi ra' chi; ni'chin lehyi cun llarihn guidxa'h ra' nin rlli'hi gazohba yihza ayi gaca gu-un za'can la'h ra' bwiinn nin riabiiga loh Dxiohs, laasii ayi nuu gusia'pitii llarihn guidxa'h xtuhlda bwiinn.

2 Pwihsi sidela la'h lehyi ñahca ñuhnn nayaa la'h ra' bwiinn loh duhlda, pwihsu ayi ru ñudi'hi ra' ba llarihn ra' guidxa'h laasii chin guya'pitii xtuhlda ra' ba nee loh xquelrihn ra' ba ayi ñu'nbwa'ru la'h duhlda,

3 per xquelguhchi ra' guidxa'h cun guelrudi'hi ra' ba llarihn ra' ma gazohba yihza sola rallu'yin para rusaza'n sto' ra' ba xcweenta xtuhlda ra' ba,

4 laasii llarihn ra' guidxa'h ayi nuu gusia'pitii xtuhlda bwiinn,

5 ni'chin la'h Jesucristu chin bi' Ñi'h loh guidxyiyuh rahbi Ñi'h loh Dxiohs:

Ayi xclaa'dzi lu'h llarihn ra' guidxa'h nin rahchi ra' tin gusiaa ra' xtuhlda ra' bwiinn.

6 Ayiza biuu' sto' lu'h guhn ra' nin guca'dxih ra' guidxa'h nin rahca ra' tin gusiaa ra' xtuhlda ra' bwiinn.

7 Ya chi'chi ra'pihn:

“Rii' ze'l dahnn tin gu'nnahn ziga xclaa'dzi lu'h gaca, Daada Dxiohs”, (ziga nin caa loh dxihcitsi ra' pur nin saca'hn).

⁸ Chin guya'loh guñi' Jesucristu dxyi'dxyi ra' rii': “Ayi xclaa'dzi lu'h cun ayi za riuu'sto' lu'h xquel-guhchi guidxa'h neezaa guhn nicala za xquelrca'dxih cun llarihn guidxa'h nin runi'hi ra' bwiinn pur xtuhlda ra' ba ziga caa loh dxihcitsi lehyi guunn ra' bwiinn”,

⁹ ya chi'chi rahbi Ñi'h: “Na'h ze'l dahnn tin gu'nnahn ziga pa'caa nin xclaa'dzi Yu'biliu'h gu'nnahn, Daada Dxiohs”, chi'chi basia'pitii Ñi'h nin guhca galoh tin pur llarihn Ñi'h gulahchixchih Ñi'h dxyi'dxyi cuubi nin basia'hannnee Ñi'h la'h nu'h nnah.

¹⁰ La'h Dxiohs basiaa la'h nu'h laasii bwi'hnn Jesucristu ziga guhca xigaaba Dxiohs guxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h chin gucah Ñi'h loh cruhzi tuhbi chi'zi par tu'pazi.

¹¹ Garaa ra' bixohza ra' nin naa bwiinn Israel, ruhn ra' ba dzi'n guillii-guillii tin zeezah rudi'hi ra' ba guidxa'h chi'h zi cun llarihn ra' ma, ziga caa loh lehyi, nicala la'h guhn ra' chi ayi nuu gusia'pitii duhlda,

¹² per la'h Jesucristu tuhbi chi'h zi baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh cruhzi tin basia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' bwiinn guidxiyuuh par tu'pazi, chi'chi guzohba Ñi'h xlahdu derehchu Dxiohs llaa'ndxibaa',

¹³ ya ri'chi cabweeza Ñi'h chin gadzihm dxyih gutsiiga Dxiohs gallee nin rdxyi'chinee la'h Ñi'h nez ñaa' Ñi'h.

¹⁴ Ni'chin tuhbi chi'h zi gucah Ñi'h loh cruhzi

tin basiaa Ñi'h par tu'pazi la'h ra' bwiinn nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h.

¹⁵ Zi'chi gahca za rñi' Spíritu Saantu Dxiohs loh nu'h; nnah Ñi'h:

¹⁶ Dxyi'dxyi nin dxia'hannee ra'n ba la'n dxyih ra'
chi gaca squii', —rahbi Dxiohs—, zigu'tiin
xchi'dxyi'hn la'n lasto' ra' ba,

nee zusia'han zahn xchi'dxyi'hn loh xquelrihn ra'
ba.

¹⁷ Ya chi'chi rahbi Ñi'h:
Nin stuhbi ayi gusaza'sto'n xtuhlda ra' ba nee cun
xquelnadxaaba ra' ba.

¹⁸ Ni'chin chin la'h xtuhlda bwiinn ba guyah-
pitii, ayi ru rchi'hn gudi'hi ra' ba guidxa'h tin
chapitii xtuhlda ra' ba.

Yannah nahpa chobiiga nu'h loh Dxiohs

¹⁹ Ni'chin nnah bwiitsi ra', ayi guidxyihbi tu
laasii zahca gachidxu'tii ra' nu'h la'n yuu' nadaa
duxa xteenn Dxiohs pur llarihn Jesucristu.

²⁰ Chozah nu'h loh neziuh nacuubi, neziuh
xtieenn guelnabahan nacuubi, nin baxaala Ñi'h
para la'h nu'h pur llarihn gahca Ñi'h nin badi'hi
Ñi'h loh Dxiohs tin chu'tii nu'h hasta rbweeza
Xtaada Dxiohs Ñi'h.

²¹ Jesucristu naa bixohza roo' nin dzi'baloh loh
ra' xpwiinn Dxiohs,

²² pwihsa ni'chin nahpa chobiiga nu'h loh Dx-
iohs cun gaduhbi guelnayaa sto' xteenn nu'h, ayi
guidxyihbi nu'h nee ayi za gatuhyi loh nu'h. Cun
guelriachii za'ca sto' nu'h biaa la'n lasto' nu'h loh
xigaaba dxaaba nu'h, ya tihxi ra' nu'h bidxi'bin
loh ñihsa nayaan,

23 pwihs i chozah dzi'tsi nu'h loh dxyi'dxyi nin gwachiisto' nu'h, ayi chyu gucha'h xigaaba nu'h laasii zuza'loh Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h nin basia'hannee Ñi'h la'h nu'h,

24 nee gachidxi'hyi za nu'h xa guidxiacanee nu'h la'h ra' lasaa' nu'h ziga tuhbi ziga stuhbi ra' batin zi'chi gantsii'hi lasaa' nu'h cun guidi'hnn nu'h ganaalla dzi'n za'ca.

25 Nin ayi za chyu guunn ziga ruhnn ra' bwiinn ra' nin ayi ru ri' chin radxa'galassaa' nu'h, sino que nahpa gachigu'gui'w lasto' lasaa' nu'h laasii la'h dxyiñ nin guibia'garii Daada Jesucristu zeegadz-ihn gahxu.

26 Laasii sidela la'h nu'h cheezah chuu xtuhlda nu'h nicala ba bihn dxiahga nu'h xchi'dxyi Jesucristu, ayi ru gaca chapitii xtuhlda nu'h,

27 chi'chi sihn gachidxunee nu'h guelnadxyi'bi xteenn xquelguxchisi Dxiohs, nee bwehla rooduxa nin guñihchiloh la'h ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h Dxiohs.

28 Chin guyuu' chyuulla tuhbi bwiinn nin ayi bazo'badxiahga ziga guhca xlehyi guehtu Moisehs, nee nicala nuu chiohpa o chohnna bwiinn nin naann dzi'tsi guiñi' ra' ba ayi ruzo'badxiahga ba lehyi chi pwihs i nahpa rahchi ba, ayi chyu ralahsasto' ñi'h la'h ba.

29 Pwihs i balaaca xchi'h ru guelrusa'cazzi duxa nin saca ra' nin rusia'ha xtuhyi la'h Llii'n Dxiohs, nee cun ziga rbwe'hesto' ra' ba llarihn Ñi'h nee riñ chi naa nin bia'han dxyi'dxyi basiaa la'h ra' ba loh duhlda, nee rñi'yah ra' ba la'h Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, nee la'h Ñi'h naa Ñi'h nin nadzii'hi la'h ra' ba?

30 Laasii ba naann nu'h guñi' Dxiohs squii': "Na'h si gu'nnahn xquel guxchi'sihn; na'h zasadxiillihن la'h ra' ba." Nee neezaa guñi' Ni'h squii': "La'h nin naa Daada zuhnn guelguxchisi la'h ra' xpwiinn Ni'h."

31 ¡Nadxaaba duxa saca bwiinn nin dxiaaba la'n naa Dxiohs nin nabahan dzi'tsi!

32 Pwihsı gulgaza'sto' tu xa guhca tu galohyi; chin gue'du guca'ha tu xchi'dxyi Dxiohs xa bazuhchihpa sto' tu, bati'dxiloh tu guelrza'cazii duxa laasii guca'ha tu xchi'dxyi Dxiohs.

33 Guyuu' ra' lasaa' tu nin basi'xtuhyi ra' ba, nee guyuu' za ra' nin basa'cazii la'h tu nez delanta loh ra' bwiinn ziahan. Guyuu' za nin badxa'galoh tu loh guelrza'cazii ni'chi za bati'dxiloh tu guelrza'cazii.

34 La'h tu balahsa sto' tu la'h ra' bwiinn ra' nin guyuu' lahtsidxi'ba ya hasta riahxi tu basaa'n tu gule'hellu'hu ra' ba xixteenn tu laasii guhcabwa' tu llaa'ndxibaa' nuu guelnaza'ca par la'h tu nin lasahca ru, nee naan nin ayi ñichilohtii'.

35 Ni'chin nnah ayi guñihchi tu xquelriachiisto' tu xchi'dxyi Jesucristu tin ni'chi guunn guica'ha tu guelnabahan nin ayi ñichilohtii'.

36 Pwihsı la'h tu nahpa cweeza dzi'tsi tu tin chin la'h tu ba bwi'hnn nin xclaa'dzi Dxiohs, ya chi'chi zica'ha tu nin bia'han dxyi'dxyi Ni'h guica'ha tu,

37 laasii xchi'dxyi Dxiohs nin bia'han rñi' squii': Za lliaa'yı'hın ria'dxyi para dxi' nin nahpa dxi', ayi gacata'h Ni'h.

38 Bwiinn nin nabahan naya pur ziga riachiisto' ba xchi'dxyi'hın zibahan ba;

per sidela la'h ga gusaa'n ba chechiisto' ba
xchi'dxyi'hn,
ayi chuu nasaa sto'n gwa'hahn loh ba.

³⁹ Ya la'h nu'h ayi naa nu'h nin rusaa'n guelriachiisto' para ñichiloh nu'h loh xtuhlda nu'h sino que naa nu'h nin zena'hla tin ta'h nu'h loh xtuhlda nu'h laasii riachiisto' nu'h.

11

Guelriachiisto' xchi'dxyi Dxiohs

¹ Pwihsi ziga gaapa lu'h guelriachii sto' naa siguhra zica'ha lu'h nin cabweeza lu'h, cun naannloh za lu'h chuu tuhbi cohsa nin nagahdxi dxinloh.

² Biahxinee Dxiohs la'h xtaada guldoor' ra' nu'h laasii gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h.

³ Laasii nin riachiisto' nu'h, naann nu'h bwi'hnncha'yi Dxiohs dxibaa' cun guidxyiyuh pur xchi'dxyi Ñi'h, laasii nin rachidia'ha ra' nu'h nnah guhcan loh nin ayi biinloh galohyi.

⁴ Pur ziga gwachiisto' guehtu Abel xchi'dxyi Dxiohs badi'hi guhn ba tuhbi guhn nez loh Ñi'h nin naza'ca ru loh guhn nin badi'hi bwihtsi ba nin biria'hlah Caín, ya pur ni'chin guñi' Dxiohs naa guehtu Abel bwiinn za'ca ru. Nnah nicala la'h guehtu Abel guhchi ba, zeezahtii' za'bi xchi'dxyi ba ziga gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs.

⁵ Zi'chi gahca za la'h Enoc pur ziga gwachiisto' ba la'h Dxiohs, ni'chin nin zeenee Dxiohs la'h ba llaa'ndxibaa', nabahan ba ayi guhchi ba, pwihs ayi ru badxeela ra' ba la'h Enoc laasii Dxiohs zeenee la'h ba llaa'ndxibaa', nee loh Xchihtsi Dxiohs

rñi' galoh nin nagahdxi guzee ba llaa'ndxibaa',
guluu'nasaa ba sto' Dxiohs.

6 Pwihsí ayi nuu cu'nasaa lu'h sto' Dxiohs sidela
ayi riachiisto' lu'h xchi'dxyi Ñi'h, laasii ziga chebi-
iga lu'h loh Dxiohs nahpa chechiisto' lu'h nuu
Dxiohs nee zudi'hi Ñi'h cohsa za'ca la'h ra' bwiinn
ra' nin gadxi'hyi la'h Ñi'h.

7 Nee pur gwachiisto' guehtu Noeh dxyi'dxyi
nin guñi' Dxiohs loh ba, chin rahbi Ñi'h ziaaba
ñihsadxiah nin gue'du gwa'ha ra' bwiinn, chi'chi
bwi'hnn ba nin rahbi Dxiohs loh ba nee bidxyihbi
za ba laasii naann ba ruza'loh Dxiohs dxyi'dxyi
nin rñi' Ñi'h, ni'chin bwi'hnncha'yí ba tuhbi barcu
roo' tin ayi ñahchi ra' bwiinn lasaa' ba. Laasii
gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs, ni'chi baluu'yí ba
balaaca nin ayi riachiisto' ra' bwiinn guidxyiyuh
dxyi'dxyi nin baluu'yí ba, ni'chi guca'ha Noeh
guelnabahan za'ca nin gwachiisto' ba xchi'dxyi
Dxiohs.

8 Pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs
nin guyuu' sto' guehtu Abrahñ, chin gudihdxyi
Dxiohs la'h ba, bazo'badxiahga ba xchi'dxyi
Ñi'h biria'h ba lahdxyi ba gwah ba nez hasta
bia'handxyi'dxyi Dxiohs gudi'hi Ñi'h guica'ha ba.
Pwihsí biria'h ba lahdxyi ba guna'zu nehza ba zee
ba nin ayi gaann ba caa chi'h gadzihñ ba.

9 Pwihsí laasii guyuu' guelriachii xteenn
xchi'dxyi Dxiohs sto' guehtu Abrahñ, ni'chin
guyuu' ba ziga tuhbi bwiinnziitu loh yuh ra'
nin guxe'hla Dxiohs la'h ba, guyuu' ra' ba la'n
yuu' dxihdxi ra', ziga gahca za bwi'hnn guehtu
Isaac cun guehtu Jacobo, laasii nee loh ra' ba

bia'handxyi'dxyi Dxiohs guca'ha ra' ba yuh ra' chi,

¹⁰ laasii la'h guehtu Abrahn guleeza ba tuhbi guihdxyi nin zohba dzi'tsi, tuhbi guihdxyi nin guunncha'yi Dxiohs nee nin cwachixchih Ñi'h.

¹¹ Zi'chi za gohpa guehtu Sara guelriachiisto' xchi'dxyi Dxiohs tin nicala guyu'xa ba nee gudii'dxi ñuu'lpii'n ba, per guca'ha ba guelrnabwa' tin guyuu'lpii'n ba laasii gwachiisto' ba la'h Dxiohs nahpa baza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h nin bia'hannee Ñi'h la'h ba.

¹² Pwihsi la'h guehtu Abrahn nicala ze'gadzilh dxyih nin gachi ba, nahpa guyuu' ziahan duxa ra' llahga ba ziga zi dxih ra' nin nuu llaa'ndxibaa' nee cun ziga za yuhlli nin rii rwaa' ñihsado', nin ayi gaca gulaaba bwiinn.

¹³ Garaa ra' bwiinn ra' chi guhchi ra' ba, nee ayi guca'ha ra' ba xiilla nin bia'han Dxiohs dxyi'dxyi ñudi'hi Ñi'h la'h ra' ba, ya nin gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs bwa'ha ra' ban desde zihtu roo', ni'chin nin gwachiisto' ra' ba laasii naann ra' ba naa ra' ba ziga zi bwiinnziitu, ca'nzaa zi ra' ba loh guidxyiyuh.

¹⁴ Pwihsi nin rñi' ra' squii', cañi' ra' ba nayaanayaacadxihyi ra' ba canehza gaca lahdxyi ra' ba.

¹⁵ Sidela la'h ra' ba ñuhnn ra' ba lligaaba xteenn lahdxyi ra' ba nin biria'h ra' ba, ñahca ñibia'garii ra' ba ri'chi,

¹⁶ per xclaa'dzi ra' ba tuhbi guihdxyi za'ca nez nuu Dxiohs llaa'ndxibaa', pwihsi ni'chin la'h Dxiohs ayi ratuhyi loh Ñi'h guiria'hlah Ñi'h Xchiohs ra' ba, laasii nahpa cha'yi Ñi'h tuhbi guihdxyi

za'ca nin chuu ra' ba llaa'ndxibaa'.

¹⁷ Pwihsi pur guelriachiisto' xteenn Dxiohs nin guyuu' sto' guehtu Abrahn, ni'chin chin badi'hi Ñi'h tuhbi dzi'n nagahn la'h ba tin gwa'ha Ñi'h xa guunn ba, gwanee ba la'h Isaac tuhbi lahta tin ñudi'hi ba la'h Isaac ziga tuhbi guhn loh Dxiohs. Pwihsi ayi biaa ba ñudi'hi ba la'h tuhbi dxi'h llii'n ba chi guhn loh Dxiohs, nicala bia'hannee Dxiohs dxyi'dxyi la'h ba

¹⁸ rahbi Ñi'h:

Pur Isaac ziahan llahga lu'h chuu'.

¹⁹ Laasii la'h guehtu Abrahn naann dzi'tsi ba nahpa Dxiohs guelrnabwa' tin gucwa'hn Ñi'h bwin inn loh guelguhchi, pwihsi zi'chi zahca guñi' nu'h ñahca ziga zi guhchi Isaac nee gubia'garii babahn bi tin baca'ha xtaada bi la'h bi stuhbi.

²⁰ Pwihsi zi'chi za la'h guehtu Isaac guyuu' guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' ba ni'chin bwi'hnntaa'yi ba yihca guehtu Jacobo cun guehtu Esaú, ya guñi'xgah ba xi ni'ca guunn tuhbigah ra' bi.

²¹ Zi'chi za la'h guehtu Jacobo guyuu' za guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' ba chin la'h ba naa gachi bwi'hnntaa'yi ba yihca tuhbigah ra' llili'n guehtu Joseh, chi'chi guna'zu ba tuhbi yahga gaandxu tin guzuh chihpa ba guunn ba la'h Dxiohs.

²² Zi'chi za la'h guehtu Joseh guyuu' za guelriachiisto' xteenn Dxiohs sto' ba chin ba naa gachi ba guñi'xgah ba zaria'h ra' bwiinn Israel loh guhdxyi Egiptu, guñi' za ba xa nahpa guca'tsi ra' ba la'h ba.

²³ Neezaa xcuzahn ra' guehtu Moisehs guhpa guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin chin guulaa guehtu Moisehs, loh chiohpa bwe'hw gulu'la'n ra' ba la'h Moisehs laasii bwa'ha ra' ba chuhla bado'yil'hun guhca bi nee ayi bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi nin guñi'r rrehyi nahpa gachi ra' biñi'n ndxi'hw,

²⁴ ya gohpa za guehtu Moisehs guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' ba ni'chin chin guhca ndxi'hw ba ayi gunnah ba ñiria'lah ba llie'n llie'ndxa'pa rrehyi Egiptu,

²⁵ sino que bwi'hnn ba lligaaba bat'i'dxilohnee ba la'h ra' xpwiinn Dxiohs guelrza'cazii xlawaa'ha ñahxinee ba guelnasaa ra' xteenn duhlda paaldaa si dxyih.

²⁶ Par la'h ba lasahca ru bat'i'dxiloh ba guelrza'cazii ziga nin bat'i'dxiloh Jesucristu xlawaa'ha ñica'ha ba guelnaza'ca xteenn Egiptu laasii cab-weeza si ba guelnaza'ca nin gudi'hi Dxiohs la'h ba.

²⁷ Pwihsa pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs nin guyuu' sto' guehtu Moisehs, biria'h ba loh guihdxyi Egiptu nee ayi bidxyihbi ba xquel-nadxyi'chi rrehyi, gwazahnee dzi'tsi ba ziga naa xigaaba ba ziga nin bwa'haloh ba la'h Dxiohs nin ayi chyu gwa'ha.

²⁸ Ya pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs nin guyuu' sto' Moisehs bwi'hnn ba lañih xteenn paascu, gunabwa' ba baro'ba ra' ba llarihn ra' lli'hyi tuhbigah rwaa' yuu' nin guyuu' ra' bwiinn Israel ra' tin chin gudii'dxi aanjla xteenn guel-guhchi ri'chi nin tuhbi llie'nnga'n galoh bwiinn Israel ayi xi gunnee ba.

²⁹ Ya pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dx-

iohs gudii'dxi bwiinn Israel galaayi ñihsado' nin laa ñisado' xñiaa ziga zi loh yuh bihdzi; ya chin guclaa'dzi ra' bwiinn EgipTU ra' ñuhnn zi'chi za, la'laga'h gubi'hyi ñihsado' chi yihca ra' ba ya gwaa'ñihsa ra' ba.

30 Ya pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs gurih barda dxiah xteenn guihdxyi Jericoh laasii galoh biahyi ra' ba gadiidxi lee' dxiah chi loh gahdzi dxyih,

31 ya pur guelriachiisto' guehtu Rahab, tuhbi gunna'h dxaaba, ayi guhchi ba chin guhchi ra' bwiinn nin ayi bazo'badxiahga dxyi'dxyi laasii la'h ba bagachi'loh ba nee guluu'cha'yí ba la'h ra' bwiinn Israel nin zeegalda'tsi xa naa guihdxyi chi.

32 ¿Xi ni'ca ru guiñi'n? Ayi gaca xi guze'ta ruhn nee ria'dxi guze'ta'hn guehtu Gedeohn, guehtu Barac, guehtu Sansohn, guehtu Jefteh, guehtu Davihd, guehtu Samuel, neezaa guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs.

33 Gallee ra' ba guyuu' guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs la'n lasto' ra' ba, ni'chin bwi'hnn za'ca ra' ba guelguxchisi, guca'ha ra' ba xquelrah-canee Dxiohs nin bia'han dxyi'dxyi guca'ha ra' ba, nee basie'w za ra' ba rwaa' ra' bwe'dzi,

34 basiu'yi ra' ba bwehla duxa ra', gula'h ra' ba loh guelguhchi tin ayi ñahchi ra' ba cun spahda. Bwiinn ra' nin badxahga bazuhchihpa ra' ba la'h ra' ba guhca nadxipa duxa ra' ba, guhca ra' ba bwiinn duxa ra' loh guehrru ra', nee bwi'hnn ra' ba gahn la'h ra' xsuldaahu ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h ra' ba.

35 Guyuu' ra' gunna'h ra' nin gubia'garii babahn xquehtaguhla ra' ñi'h loh guelguhchi, ya snuhn

ra' ba guhchi loh guelrza'cazi xlawaa'ha ñila'h ra'
ba loh guelguhchi tin zi'chi guca'ha ra' ba stuhbi
guelnabahan nin naza'ca ru loh guelnabahan rii'.

³⁶ Snuhn ra' ba bat'i'dxiloh guelrza'cazii nee
guñi'yah bwiinn la'h ra' ba, nezaa cun cadehn
biyi'bi ra' ba cun bie'w ra' ba la'n lahtsidxi'ba.

³⁷ Ya snuhn ra' ba guhchi cun dxiah o chin guhca
ra' ba chiohpa taa'ha cun sierru. Nuu za ra' ba
guhchi ra' ba cun spahda, snuhn ra' ba gurihzaa
nezii-nezi'chi nee nin guhca lahdxi nin guhta ra'
ba guhca dxihdxi lli'hyi o dxihdxi chihva, nee
bat'i'dxiloh ra' ba loh guelrza'cazii duxa.

³⁸ La'h bwiinn rii' nin ayi bichi'hn ra' ñi'h loh
guidxyiyuh nee gurihzaa ra' ba nezii-nezi'chi nez
loh yuh bihdzi ra' nee nez la'n dahan ra', la'n
cwehva ra' nee cun caacazi nez la'n bataa'ha ra'
gubahan ra' ba.

³⁹ Garaa ra' ba nicala biahxinee Dxiohs la'h ra'
ba pur guelriachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h ayi
guca'ha ra' ba nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h loh ra' ba,

⁴⁰ laasii bwi'hnn Dxiohs lligaaba guunn Ñi'h
tuhbi dzi'n za'ca loh ra' ba. Bwi'hnn Dxiohs lligaaba
guni'hi Ñi'h guelnaza'ca chi la'h nu'h nee
tuhs i gachica'ha ra' nu'hn cun la'h ra' bwiinn ra'
chi nin bia'han dxyi'dxyi guni'hi Dxiohsan.

12

Nahpa gaza'sto' nu'h xa gubahan Jesucristu

¹ Ni'chin nin naa nu'h ziga nin zuu galaayi ra'
garaa ra' bwiinn ra' nin baluu'yi guelriachiisto'
xteenn Dxiohs nin guyuu' la'n lasto'ra'ba. Ni'chin
nahpa gasaa'n nu'h la'h garaa ra' nin ruhnn llahn

loh xneziuh nu'h, neezaa ra' duhlda nin ruchi'bi la'h ra' nu'h loh xquelnabahan ra' nu'h, tin ayi saca nagahn nu'h chozah nu'h loh neziuh nin zoozahnee nu'h nez hasta choo nu'h.

² Ni'chin nnah nahpa guidi'hnn nu'h lligaaba za'ca xa bwi'hnn Jesucristu nin badi'hi guelriachiisto' la'h ra' ba nee nin nahpa baza'loh nin gwachiisto' ra' ba, ya la'h Jesucristu batidxiloh Ni'h guelrza'cazii loh cruhzi, nee ayi za batuhyi loh Ni'h pur guelguhchi nin guhchi Ni'h, laasii naann Ni'h chin ba batidxiloh Ni'h gallee guelrza'cazii chi zica'ha Ni'h guelnabahan nasaa, nee guzohba Ni'h xlahdu derehchu Dxiohs nin nuu llaa'ndxibaa' hasta canabwa' Ni'h.

³ Gulgui'hnn lligaaba za'ca la'h tu xa batidxiloh Jesucristu guelrza'cazii loh ra' bwiinn duhlda, pwihsni'chin ayi cwe'hesto' tu nee ayi za guiria'h gahn tu,

⁴ laasii la'h tu nnahyi ayi xi llarihn tu guilli'hi loh guelruca'hnee xteenn duhlda.

⁵ ¿Ta bia'l dasto' tu dxyi'dxyi nin bwii'yidxyi'dxyinee Dxiohs la'h tu ziga llii'n Ni'h? Laasii squii'rñi' loh Xchihtsi Dxiohs, rahbi Ni'h: Llii'nahn, ayi cwe'hesto' lu'h xquelnah Daada Dxiohs,

nin ayi za guiria'h gahn lu'h chin cheenee lu'h tuhbi dxyi'dxah xteenn Ni'h,

⁶ laasii zi'chi ruhnnee Daada la'h garaa nin nadzii'hi ba nee rudi'hi ba tuhbi guelnah la'h ra' bwiinn nin raaca llii'n Ni'h.

⁷ Sidela la'h tu guzuhchihpa lasto' tu loh guelrza'cazii, pwihsizaca'ha Dxiohs la'h tu ziga zi

tuhbi llia'n Ni'h, laasii Ɂchyu guzahn ayi rudi'hi
tuhbi guelnah la'h llia'n ba?

⁸ Per sidela la'h Dxiohs ayi ruhnnah Ni'h la'h tu
ziga ruhnn Ni'h la'h ra' gallee llia'n Ni'h, ayi naa tu
llia'n pa'h Ni'h; sola naa tu llia'n duhlda.

⁹ Ba naann tu chin guhca nu'h biñi'n loh
guidxyiyuh rii', bani'hi xtaada ra' nu'h tuhbi
guelnah la'h nu'h tin bazo'badxiahga ra' nu'h
xchi'dxyi ba, tin rachidi'hnn nu'h ziga nin
xclaa'dzi ba gaca. Pwihs Ɂxinaa chi'h ayi chyu
guzo'badxiahga xchi'dxyi Xtaada nu'h nin nuu
dxibaa'tin zi'chi gapa nu'h guelnabahan?

¹⁰ Xtaada ra' nu'h loh guidxyiyuh rii' bani'hi ra'
ba tuhbi guelnah la'h nu'h gaduhbi nin guhca nu'h
biñi'n tin bazo'badxiahga ra' nu'h xchi'dxyi ra' ba,
per la'h Dxiohs runi'hi Ni'h dxyi'dxah la'h nu'h tin
gachidxiaapaa nu'h tuhbi guelnabahan nayaan, tin
gaca nayaan za nu'h ziga naa Ni'h nayaan.

¹¹ Guchii nin tuhbi guelnah ayi chyu riuu'sto'
nu'hn chin dxuugati'dxiloh ra' nu'hn rahca
nayaanan, per garaa ra' nin ruti'dxiloh guelnah
ra' rca'ha ra' ba tuhbi guelnabahan naza'ca.

Zizahcazii nu'h sidela gasaa'n nu'h xchi'dxyi Dx- iohs

¹² Ni'chin pwihs gulgazuhchihpa naa tu nin
badxahga, nee gulgazuhchihpa za yihca llihbi tu
nin badxahga,

¹³ nee gulgadxi'hyi neziuh xteenn xchi'dxyi Je-
sucristu tin zuu dzi'tsi ñaa' tu.

¹⁴ Gulchi'hyi xa guibahannee za'ca tu la'h gallee
ra' bwiinn, nee gulchezahnee tuhbi guelnabahan

nayaa, laasii garaa ra' nin ayi guibahan nayaa ayi
nuu gwa'ha ra' ba loh Daada Jesucristu.

¹⁵ Gulgua'h a za'ca tin ayi chyu tuhbi tu guñihchi
loh xquelrahcanee Dxiohs, nee tin ayi gaca chyu
tuhbi tu ziga xtulbaa' cwa'n naltaa' ra' nin ruxi'n
la'h bwiinn.

¹⁶ Pwihsa nin tuhbi tu ayi nuu gahpa stuhbi
gunna'h loh nehza galoh che'hla tu, nee nin ayi
za gaca tu nin ayi riuu'-ria'zi xchi'dxyi Dxiohs
ziga guhca guehtu Esaú nin batoo' pur tuhbi si
guelwahw xquelnaza'ca ba pur naa ba llia'ngan
galoh xtaada ba,

¹⁷ nee la'h tu ba naann tu, chin guclaa'dzi gue-
htu Esaú ñuhnntaa'yi xpaah ba yihca ba, sola gudx-
ihldxi dxyi'dxyi xpaah ba la'h ba nicala bi'n duxa
ba per ayi ru bidxeela ba xa ñuhnn ba ñucha'h ba
nin bwi'hnn ba.

¹⁸ Laasii la'h tu ayi gwabiiga tu ziga la'h ra' bwi-
inn Israel ra' tihxsi dahan nin ayi ñahca ñidxi'
nin cacadxih cun bwehla duxa, hasta nacahyi guzih,.
hasta cayahca biduhn duxa.

¹⁹ Nin ayi za bihn dxiahga tu rsiaa'ha trompeta,
nee cun rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs. Bwiinn ra'
nin bihndxiahga ra' rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs ayi
gudxihpasto'ra'ban ni'chin nin gudxi'n chihpa ra'
ba ayi ru guiñi' Ñi'h,

²⁰ laasii ayi gudxihpsto' ra' ba dxyi'dxyi nin
guñi' Ñi'h chin rahbi Ñi'h: "Chyuchi'h zi tuhbi
maan nin guicah tihxsi dahan rii', gulchiin ma cun
dxiah o cun tuhbi yahga tu'chii."

²¹ Guelnadxyi'bi duxa naa nin bwa'ha ra' ba
ri'chi, ni'chin la'hgahca guehtu Moisehs rahbi:
"Neezahn cachihchihhn cayuhnn guelnadxyi'bi."

22 Laasii la'h tu gwabiiga loh dahan nin laa Siohn, hasta naa lahdxyi Dxiohs nin nuu naba-han dzi'tsi, nee guihdxyi Jerusalehn nin nuu llaa'ndxibaa' hasta nuu ziahan duxa ra' xaanjla Dxiohs nin badiaa'ha raann la'h Dxiohs.

23 Ri'chi rii' ra' nin naa ra' llii'n Dxiohs, garaa ra' nin caalah ra' ñi'h llaa'ndxibaa'. La'h tu gwabi-iga loh Dxiohs nin naa Jwehs i xteenn garaa ra' nu'h, neezaa loh ra' spíritu ra' bwiinn za'ca nin ba bwi'hnn nayaa Dxiohs.

24 La'h za nu'h bioobiiga loh Daada Jesucristu nin rusia'lida dxyi'dxyi nee nin zuu galaayi loh Dxiohs nee loh za bwiinn guidxyiyuh pur dxyi'dxyi cuubi nin bia'han dxyi'dxyi Dxiohs, neezaa pur llarihn Jesucristu nin badi'hi Ñi'h loh Dxiohs pur la'h ra' nu'h. Llarihn Jesucristu rnaaba dxiaa xtuhlda ra' bwiinn guidxyiyuh, ni'chin lasahca run loh llarihn guehtu Abel nin rnaaba gaca guel-guxchisi xcweenta bwiinn nin gudxiinn la'h ba.

25 Pwihs i ni'chin nnah gulgahca nasiin tin ayi cwe'hecaa tu nin cañi' loh tu xchi'dxyi Ñi'h, pwihs i bwiinn ra' nin ayi bazo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs nin baluu'yir a'bwiinn nin bi' loh guidxyiyuh ayi bila'h ra' ba, zi'chi za la'h nu'h ¿xa guidi'hn ra' nu'h ta'h ra' nu'h sidela ayi chyu guzo'badxiahga xchi'dxyi Daada nin ze' llaa'ndxibaa'?

26 Rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs bañi'bi guidxyiyuh galoh, per nnah rñi' Ñi'h stuhbi:

Ayi guidxyiyuh si dxi'h guñi'bi'hn pwihs i nnah neezaa dxibaa'.

27 Ya chin baze'ta Ñi'h stuhbi guñi'bi' Ñi'h guidxyiyuh zahcabwa' nu'h zadzih dxyih

guiñi'bi gallee nin bwi'hnncha'yi Ñi'h nee ziñihchiloh ra'n tin dxia'han si ganaalla nin ayi nuu guiñi'bi,

²⁸ per lahdxyi nu'h nin runi'hi Dxiohs la'h ra' nu'h ayi nuu guiñi'bin, ni'chin gadi'hi nu'h guelzuxchiilli loh Dxiohs pur dee' ra' tin zi'chi gaann nu'h la'h Dxiohs gaduhbi sto' nu'h, nee cun xquelnadxyi'bi nu'h tin dxiahxinee Ñi'h la'h nu'h,

²⁹ laasii la'h Xchiohs nu'h naa ziga tuhbi bwehla duxa nin ruñihchilohtii'.

13

¿Xa guidi'hn nu'h tin dxiahxinee Dxiohs la'h nu'h?

¹ Ayi gucwe'za tu gaantsii'hi lasaa' tu ziga tuhbi ziga stuhbi tu; gulcwihi ziga zi bwihtsi lasaa' tu.

² Ayi dxia'l dasto' tu gaca tu bwiinn za'ca cun bwiinn ra' nin gadzihn yihdzi tu, laasii pur ni'chi nuu ra' ba nin ayi gaann ra' ba badi'hi ra'ba yihdzi ra' ba guleezaa xaanjla Dxiohs.

³ Gulgaza'sto' tu bwiinn ra' nin nuu lahtsidxi'ba ziga zi nee la'h tu ñie'wnnee tu la'h ra' ba; gul-gui'hnn lligaaba pur bwiinn ra' nin guza'cazii pwihsi nee la'h tu ayi nuudxyi'dxyi saca tu zi'chi za.

⁴ Nee gallee nu'h gachidi'hnn lasahca nu'h xquelruchinaa nu'h tin guibahan nayaa nu'h cun che'hla nu'h laasii zuhnn Dxiohs guelguxchisi la'h ra' nin ruhnn guelgubwihlli nee nin rza'bisto' ñi'h stuhbi gunna'h.

⁵ Ayi guca'hsto' tu mweeyi, guldxiyahxi cun nin nahpa si tu laasii squii' guñi' Dxiohs: "Ayi gusa'na'hn yi'h nee ayi za cwe'hesto'n yi'h."

⁶ Ni'chin ayi chyu guidxyihbi guiñi':
Daada nin nuu dxibaa' naa nin rahcanee na'h,
ayi guidxyihbihn xi chi'h zi nin guunnee bwiinn
na'h.

⁷ Gulgaza'sto' tu la'h garaa ra' nin baluu'yi
xa guibahan za'ca tu, nin baluu'yi xchi'dxyi Dx-
iohs la'h tu; gulgui'hnn lligaaba xa guya'loh
xquelnabahan ra' ba, nee gulchezahnee ziga guel-
riachiisto' xchi'dxyi Dxiohs nin guyuu' sto' ra' ba.

⁸ Ayi chuu dxyih guidxa'h Jesucristu, ziga guhcac
Ñi'h nna'yi zi'chigahca naa Ñi'h nnadxyih nee
zi'chigahca za gaca Ñi'h par tu'pazi.

⁹ Ayi za gusaa'n tu gusiahchi stuhbi bwiinn
lasto' tu cun guriincaa dxyi'dxyi nin ruluu'yi
ba, nee nin ayi naa ziga xchi'dxyi Jesucristu.
Mas cha'yi chozahnee nu'h loh guelrahcanee nin
ruuu'yi xchi'dxyi Dxiohs xlawaah'ha chozahnee
nu'h xigaaba guelrahw si. Pwihsy ayi xi lasahcatii'
ni'chi laasii bwiinn nin gwazahnee lligaaba chi
ayi baria'caa za'ca ra' ba.

¹⁰ Naa'han ziga ñachidxiaapa nu'h tuhbi bacu'ga llaa'ndxibaa', nee zahca gachida'w nu'h nin dzi'ba lohon, per nin tuhbi bixohza nin zezahnee xle-hyi Moisehs ayi gaca gahw ra' ba nin dzi'ba loh bacu'ga chi.

¹¹ laasii xpixohza roo' ra' bwiinn Israel batidxi
guhn ra' ba llarihn ra' guidxa'h la'n yuu' nim
nadaa duxa xteenn Dxiohs tin dxie'wloh ra'
xtuhlda ra'bwiinn ra' chi, per ya tihx ra'maan ra'
chi rca'dxih ra' ban rwaa' guihdxyi chi.

12 Zi'chi za la'h Jesucristu bati'dxiloh Ñi'h guelrza'cazii loh guelguhchi rwaa' guihdxyi tin basiaa Ñi'h la'h ra' bwiinn loh duhlda cun llarihn Ñi'h.

¹³ Ni'chin nnah gulchoo'ho choo nu'h loh Jesucristu rwaa' guihdxyi tin gati'dxiloh nu'h la'h gahca guelrza'cazii cun guelxtuhyi laasii guchii naa nu'h xpwiinn Ñi'h,

¹⁴ pwihs i loh guidxyiyuh rii' ayi chyu nahpa tuhbi guihdxyi nin ba naa par tu'pazi, ni'chin dxuudxi'hyi nu'h tuhbi guihdxyi nin gue'du dxi'.

¹⁵ Pwihs i ni'chin nahpa gadi'hi nu'h guelzuxchiilli loh Dxiohs pur Jesucristu pwihs i guelzuxchiilli rii' naa ziga tuhbi guhn nin gadi'hi nu'h loh Dxiohs, pwihs i gadi'hi nu'h guelzuxchiilli loh Ñi'h cun rwaa' nu'h!

¹⁶ Neezaa ayi dxia'l dasto' tu guunn tu bwen gacanee tu lasaa' tu ziga tuhbi guelnaza'ca nin cwachi tu guhn loh Ñi'h tin dxiahxinee Ñi'h la'h tu.

¹⁷ Gulgazo'badxiahga xchi'dxyi ra' bwiinn nin rnabwa' la'h tu, laasii nahpa guti'dxi cweenta ra' ba loh Dxiohs pur xtsi'n tu, nee gulgui'hn dxiahxi ra' ba loh xtsi'n ra' ba tin sidela gaca nalaasa sto' ra' ba ayi naan tuhbi xiilla guelnaza'ca para la'h tu.

¹⁸ Gulguinaaba loh Dxiohs pur la'h nu, laasii naann dzi'tsi nu nayaa naa loh xquelrihn nu nee la'h nu xclaa'dzi gazo'badxiahga nu gachidi'hnn nu dzi'n za'ca loh garaatii' ra'.

¹⁹ Rna'bazahn loh tu, cwidxyi chihpa tu loh Dxiohs pur na'h tin gacanee Dxiohs na'h guibia'gariin dxie'l da guia'han cuun tu.

Tuhbi guelruhnntaa'y i cun tuhbi guelrgahpa D-siohsa nin ria'loh

20 La'h Dxiohs nin naa guelrbwihdxyii sto', nin bacwa'hn la'h Jesucristu loh guelguhchi, Jesucristu naa xpallwaa'n ra' lli'hyi pur llarihn Ñi'h nin bwi'hnn guzohba dxyi'dxyi cuubi nin ba naa par tu'pazi.

21 Dxiohs guunn gaca tu bwiinn za'ca, bwiinn saantu loh xichi'hzi nin guiclaa'dzi Ñi'h guunn tu, nee guunnee Ñi'h la'h nu'h ziga chi'h zi xclaa'dzi Ñi'h pur Jesucristu. ¡Gulgui'hnn lasahca lah Jesucristu par tu'pazi! Zi'chi gaca, pwihs.

22 Bwiitsi ra'n, rna'ba'hn loh tu ayi guidxyi'chinee tu na'h pur chiohpa-choon dxyi'dxyi nah nin baca'hn loh dxihtsi rii' par la'h tu.

23 Pwihs gulgacabwa' nnah, la'lasaa' nu'h Timoteu bare'h lahtsi dxi'ba; sidela la'h Timoteu gadzihngah ba rii', pwihs dxie'l dane'hn ba chin dxie'l daguia'han cuun tu.

24 GulgahpaDxiohs la'h ra' gallee ra' nin ruluu'yi la'h tu nee gallee ra' za bwiinn nin naa xpwiinn Dxiohs. Ruxe'hla ra' bwiinn Italia tuhbi guelrgah-paDxiohs para la'h tu.

25 Dxiohs gacanee la'h tu nee guunntaa'yi Ñi'h yihca tu. Pwihs zi'chi nahpa gaca.

**Xchi'dxyi cuubi dxiohs nin bie'galuu'yi daada
Jesucristu (El Nuevo Testamento en el
zapoteco de Chichicapan y en español)
New Testament in Zapotec, Chichicapan
(MX:zpv:Zapotec, Chichicapan)**

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Chichicapan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Chichicapan [zpv], Mexico

Copyright Information

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Chichicapan

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

f751ae13-0cd1-54fd-8c16-86718fb9cd5b